

Dr. Vass Gyula, Bali Péter
Itt a SEVESO III. Irányelv

A SEVESO II. Irányelv megalkotását követően bekövetkezett számos veszélyes anyagokkal kapcsolatos baleset (pl.: Enschede, Toulouse, Nagybánya) az Uniót a szabályozás szigorítására ösztönözte, melynek megfelelően a hazai szabályozás a 2003. évi Irányelv módosítást a 2006. év során átvette. A SEVESO III. Irányelv pedig 2015. június 1-én lép hatályba.

Kulcsszavak: Veszélyes anyagok, üzemazonosítás, irányelv, CLP rendelet, BIR rendszer

A kezdetek

A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyeinek ellenőrzéséről szóló 1996. december 9-i 96/82/EK Irányelvet (SEVESO II. Irányelv) 2002. január 1-jén a katasztrófák elleni védekezés irányításáról, szervezetéről és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezéséről szóló 1999. évi LXXIV. törvény, valamint a IV. fejezete végrehajtására kiadott a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezéséről szóló 2/2001. (I. 17.) Korm. rendelet ültette át a hazai jogrendbe. Ezzel egységes, önálló jogszabályi környezetet születt a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetekből eredő katasztrófák megelőzése, ilyen események bekövetkezése esetén a különböző szintű állami, kormányzati, önkormányzati rendszerek tevékenységének szabályozása és összehangolása érdekében.

A hazai szabályozás

Az elmúlt 13 év során hazánkban veszélyes anyagokkal kapcsolatosan bekövetkezett, emberi életet követelő és jelentős környezeti károkat okozó súlyos balesetek döntő többségében a korábban a szabályozás hatálya alá nem tartozó üzemekben történtek.

Az említett balesetek többnyire veszélyeshulladék-feldolgozó üzemekben, húsipari üzemek területén, klórt és ammóniát felhasználó gazdálkodó szervezetek telephelyein és pirotechnikai üzemekben következtek be. Ilyen jelentős súlyú és következményű események például a Budapest XV. kerületi veszélyeshulladék-tároló telephelyen történt tűz és robbanás 2004-ben, a törökbálinti pirotechnikai raktárban történt robbanás szintén 2004-ben, a balatonfüzfői veszélyes hulladéklerakóban keletkezett tűz 2010-ben.

Megállapítható azonban, hogy a katasztrófák elleni védekezés irányításáról, szervezetéről és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 1999. évi LXXIV. törvény és végrehajtási rendelete, a SEVESO II. Irányelv hatálya alá tartozó felső és alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemekre vonatkozóan, a katasztrófavédelem hatósági kontrollján keresztül megfelelően garantálta a biztonságos működés feltételeit.

A 2012. január 1-én hatályba lépett, *a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény (Törvény)*, valamint *a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet (Kormányrendelet)* a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezés területén nem csak a hazai jogrend SEVESO II. Irányelvnek való megfelelést szolgálta. A szabályozás hatálya alá korábban nem tartozó küszöbérték alatti üzemek üzemeltetőire vonatkozó jogokat és kötelezettségeket és a velük kapcsolatos iparbiztonsági hatósági feladatokat is meghatározta. A küszöbérték alatti üzemek felügyeletére vonatkozó hazai szabályozás megalkotása az Irányelvben rögzítettekre épült, attól teljesen elkülönülve nemzeti szabályozásként került szabályozásra.

A küszöbérték alatti üzemek hatósági felügyelet alá vonásának és a veszélyek elhárítására reálisan feltételezhető védelmi intézkedéseket bemutató súlyos káresemény elhárítási tervek

készítésének következtében mérhetően megnövekedett a kisebb hazai üzemek biztonsági kultúrája, ezáltal a lakosság potenciális veszélyeztetése lecsökkent.

A SEVESO III. Irányelv bevezetése

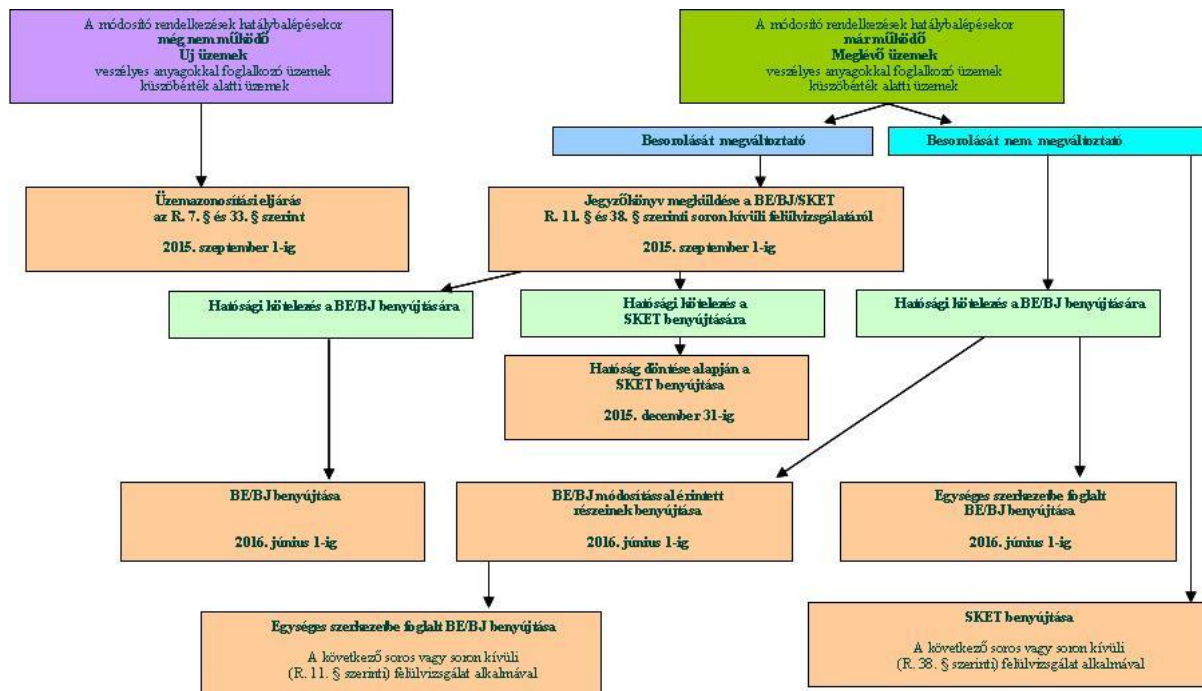
A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzése, a védelmi szint további megerősítése érdekében 2012. július 4-én kihirdetésre került a *veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyének kezeléséről, valamint a 96/82/EK tanácsi irányelv módosításáról és későbbi hatályon kívül helyezéséről szóló 2012/18/EU Európai Parlamenti és Tanácsi Irányelv* (SEVESO III. Irányelv).

A SEVESO III. Irányelv általános elveket határoz meg. A szabályozási rendszeréből következően a tagállamoknak nem ad részletes eljárási szabályokat az egyes hatósági eljárások (bejelentés/engedélyezés) megválasztására vonatkozóan, hanem annak végrehajtási módjának kialakítását, megválasztását a tagállamokra bizza.

A SEVESO III. Irányelvben rögzített változásokat a hazai szabályozás is követi, melynek megfelelően az egyes törvényeknek a katasztrófák elleni védekezés hatékonyságának növelésével összefüggő módosításáról szóló 2013. évi CXCV. törvény és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet módosításáról, valamint az egységes kormányzati ügyiratkezelő rendszerrel összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról szóló Kormányrendelet (Módr.) rendelkezéseivel tervezi maradéktalanul átültetni az Unió által módosított elemeket. A módosító rendelkezések egységesen – a SEVESO III. Irányelvnek megfelelően – 2015. június 1-én lépnek hatályba.

Felkészülési idők

A felkészülésre közel 3 hónap állt rendelkezésre, s további 3 hónap biztosított az új üzemeknek az üzemazonosítás elvégzésére és 1 év a besorolásukat nem változtató üzemeknek a biztonsági dokumentáció benyújtására.

A bevezetés segítése

A hazai szabályozás – megtartva a SEVESO II. Irányelv szerinti rendelkezésekre épülve kialakított főbb alapokat, valamint a küszöbérték alatti üzemekkel kapcsolatos szabályozási elemeket – célja a szabályozás egyszerűsítése, alkalmazhatóbbá tétele. Ennek megfelelően az Irányelv egyes elemeit a hazai szabályozás nem minden esetben veszi át szó szerint, azonban a velük összefüggésben keletkező kötelezettség és határidő megtalálható az átültetett rendelkezések között.

A módosító rendelkezések hatálybalépését megelőzően a katasztrófavédelem együttműködve az érdekképviselői szervekkel, az egységes jogértelmezés érdekében útmutatók, állásfoglalások kiadásával segíti az üzemeltetők helyes jogalkalmazását.

A módosított biztonsági dokumentációk benyújtása

Az egyes üzemek üzemeltetőinek a Módr. hatálybalépését követően végrehajtandó feladatai a SEVESO III. Irányelvvel összhangban:

- A Módr. hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokban az annak való megfelelést a hatóság nem vizsgálja.
- Azon üzemek üzemeltetőinek, melyek 2015. június 1-ét követően kerülnek a Törvény IV. fejezet hatálya alá, 2015. szeptember 1-ig üzemazonosítási eljárást kell lefolytatniuk.
- A 2015. június 1. előtt már működő veszélyes anyagokkal foglalkozó és küszöbérték alatti üzemek üzemeltetőinek a Módr. kihirdetését követően fel kell mérniük, hogy a Módr. rendelkezéseit figyelembe véve a besorolásuk megváltozik-e. Amennyiben megváltozik 2015. szeptember 1-ig soron kívül felül kell vizsgálniuk a biztonsági elemzését, biztonsági jelentését, illetve súlyos káresemény elhárítási tervét és a felülvizsgálatról készült jegyzőkönyvet meg kell küldeniük a hatóságnak.
- A besorolás megváltozását követően alsó, vagy felső küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemnek minősülő üzem üzemeltetőjének a hatóság előírása alapján 2016. június 1-ig kell a jegyzőkönyvben foglaltak figyelembevételével átdolgozott biztonsági elemzést, vagy biztonsági jelentést benyújtania.
- A besorolás megváltozását követően küszöbérték alatti üzemnek minősülő üzemek esetében a hatóság írja elő a súlyos káresemény elhárítási terv 2015. december 31-ig történő benyújtását.
- Amely veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem üzemeltetője 2015. szeptember 1-ig nem jelzi a hatóság részére az üzeme besorolásának megváltozását, azok részére a hatóság írja elő a biztonsági elemzés, vagy biztonsági jelentés legkésőbb 2016. június 1-ig történő benyújtását. Az üzemeltetőnek lehetősége van csupán a biztonsági dokumentáció Módr. előírásai szerinti módosítással érintett részeinek, vagy jelentős tartalmi módosítás esetében a teljes dokumentáció benyújtására. Nem jelentős tartalmi módosítás esetében az egységes szerkezetbe foglalt biztonsági elemzés vagy biztonsági jelentés benyújtására a következő soron kívüli, vagy az 5 évente esedékes soros felülvizsgálatakor kell sort keríteni.
- A már működő, besorolását nem megváltoztató küszöbérték alatti üzem üzemeltetője a súlyos káresemény elhárítási tervet a következő soron kívüli, vagy a 3 évente esedékes soros felülvizsgálata során módosítja.

Fontos új lehetőség, hogy amennyiben a besorolását nem változtató üzem üzemeltetője korábban már benyújtott a hatósághoz a Módr. előírásainak megfelelő biztonsági dokumentációt, akkor nem kell a jogszabály hatálybalépését követően új, átdolgozott biztonsági dokumentációt benyújtani.

Új nevesített veszélyes anyagok a SEVESO III. Irányelvben	Küszöbmennyiség (tonnában)	
	alsó	felső
Kőolajtermékek és alternatív üzemanyagok d) nehéz fűtőolajok; e) alternatív üzemanyagok, amelyek az a)–d) pontban említett termékekkel megegyező célokat szolgálnak, valamint gyúlékonyságuk és környezeti veszélyeik tekintetében hasonló tulajdonságokkal bírnak	2 500	25 000
Vízmentes ammónia	50	200
Bór-trifluorid	5	20
Hidrogén-szulfid	5	20
Piperidin	50	200
Bisz(2-dimetil-amino-etil) (metil)amin	50	200
3-(2-etilhexiloxi)propil-amin	50	200
Nátrium-hipoklorit vízi akut 1. kategóriába [H400] sorolt keverékei, amelyek 5 %-nál kevesebb aktív klórt tartalmaznak, és amelyek az 1. táblázat egyik veszélyességi osztályába sem sorolhatóak be.	200	500
Propil-amin	500	2 000
Tercier-butyl-akrilát	200	500
2-metil-3-butén-nitril	500	2 000
Tetrahidro-3,5-dimetil-1,3,5, -tiadiazin-2-tion (Dazomet)	100	200
Metil-akrilát	500	2 000
3-metil-piridin	500	2 000
1-bróm-3-klór-propán	500	2 000

Módosuló rendelkezések

A SEVESO III. Irányelv megalkotását és új alapokra helyezését elsősorban a veszélyes anyagok besorolásának megváltozása, vagyis az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról szóló Európai Parlamenti és Tanácsi 1272/2008/EK Rendelet (CLP) történő igazítása indokolta, melynek eredményeként az Irányelv és ezáltal a Rendelet üzemazonosításról szóló 1. melléklete is megváltozott, azonban az üzemazonosítás módszertana megmaradt.

A CLP Rendelet célja egy egységes rendszer kialakítása a veszélyes anyagok és keverékek veszélyes tulajdonságai alapján azok osztályozására, szabályozására és címkézésére vonatkozóan, valamint az emberi egészség és a környezet magas szintű védelmének biztosítása és a vegyi anyagok szabad mozgásának és kereskedelmének elősegítése.

- A módosítás következtében a veszélyességi osztályok megváltoztak, új különálló osztályok kerültek meghatározásra. Fontos változás a nevesített kőolajtermékek körének bővítése, amelyben a nehéz fűtőolajok, továbbá az alternatív üzemanyagok is helyet kaptak, valamint az előző kettőn túl 14 új veszélyes anyag is bekerült a nevesített veszélyes anyagok közé.
- A veszélyes anyagok jelen lévő mennyiségének meghatározásakor a tárolóedények technológiai berendezések tároló kapacitása a mértékadó, mindaddig, amíg az üzemeltető hitelt érdemlő módon nem bizonyítja, hogy az valamilyen korlátozást eredményező műszaki megoldással csökkentésre került. Új elem, hogy a veszélyes anyagok jelen lévő mennyiségének meghatározásakor figyelembe vehető a veszélyes

anyagok üzemeltető által dokumentált módon működtetett, naplózott, visszakereshető, elektronikus nyilvántartása is.

- Üzemazonosítással összefüggő további módosítás, hogy a mezőgazdasági tevékenységet végző küszöbérték alatti üzemek esetében a tartályban, vagy palackban tárolt cseppfolyósított propán-bután gázt nem kell a veszélyes tevékenység azonosításánál az összegzési szabály alkalmazása során figyelembe venni.

Új veszélyességi osztályok a SEVESO III. Irányelvben	Küszöbmennyiség (tonnában)	
	alsó	felső
„H” szakasz – EGÉSZSÉGI VESZÉLYEK		
H1. AKUT TOXICITÁS	5	20
H2. AKUT TOXICITÁS	50	200
H3. CÉLSZERVI TOXICITÁS	50	200
„P” szakasz – FIZIKAI VESZÉLYEK		
P1.a ROBBANÓANYAGOK	10	50
P1.b ROBBANÓANYAGOK	50	200
P2. TŰZVESZÉLYES GÁZOK	10	50
P3.a TŰZVESZÉLYES AEROSZOLOK	150 (nettó)	500 (nettó)
P3.b TŰZVESZÉLYES AEROSZOLOK	5 000 (nettó)	50 000 (nettó)
P4. OXIDÁLÓ GÁZOK	50	200
P5.a TŰZVESZÉLYES FOLYADÉKOK	10	50
P5.b TŰZVESZÉLYES FOLYADÉKOK	50	200
P5.c TŰZVESZÉLYES FOLYADÉKOK	5 000	50 000
P6.a ÖNREAKTÍV ANYAGOK ÉS KEVERÉKEK és SZERVES PEROXIDOK	10	50
P6.b ÖNREAKTÍV ANYAGOK ÉS KEVERÉKEK és SZERVES PEROXIDOK	50	200
P7. PIROFOROS FOLYADÉKOK ÉS SZILÁRD ANYAGOK	50	200
P8. OXIDÁLÓ FOLYADÉKOK ÉS SZILÁRD ANYAGOK	50	200
„E” szakasz – KÖRNYEZETI VESZÉLYEK		
E1. A vízi környezetre veszélyes az akut 1 vagy a krónikus 1 kategóriában	100	200
E2. A vízi környezetre veszélyes a krónikus 2 kategóriában	200	500
„O” szakasz – EGYÉB VESZÉLYEK		
O1. Anyagok vagy keverékek az EUH014 figyelmeztető mondattal	100	500
O2. Az 1. kategóriába tartozó, vízzel érintkezve tűzveszélyes gázokat kibocsátó anyagok és keverékek	100	500
O3. Anyagok vagy keverékek az EUH029 figyelmeztető mondattal	50	200

Biztonsági dokumentációkkal szembeni követelmények

A jogszabályváltozás során a biztonsági jelentés, a biztonsági elemzés és a belső védelmi terv tartalmi elemeit is módosítani kellett. Az uniós elvárásoknak megfelelően a Módr. biztosítja, hogy az üzemeltető a biztonsági dokumentáció egyes tartalmi elemeit egyéb vonatkozó uniós és hazai szabályozásnak megfelelő dokumentum felhasználásával is bemutathassa.

- A biztonsági jelentésben be kell mutatni a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemen korábban, 2002. január 1-ét követően bekövetkezett, veszélyes anyagokkal kapcsolatos üzemzavarokat és súlyos baleseteket, a tett intézkedéseket, valamint elemezni kell az azokból levonható tanulságokat a hasonló események megelőzése érdekében.
- A biztonsági dokumentációkban nagyobb hangsúlyt kell fektetni a dominóhatás elemzés során figyelembe vett elemek és azok hatásainak és kockázatainak bemutatására.

Biztonsági irányítási rendszer

A SEVESO III. Irányelv egyik legnagyobb változása a biztonsági irányítási rendszerrel (BIR) szemben támasztott követelmények részletesebb kidolgozásában fedezhető fel.

Az üzemeltetőnek a BIR kialakítása során a tökéletesítés és a tudatosság növelése céljából tett intézkedésekkel együtt figyelembe kell vennie a vonatkozó legjobb gyakorlatokat. A technológiai veszélyhelyzetek jelzésére és kezelésére is külön figyelmet kell fordítani, valamint az alvállalkozói rendszerben végzett tevékenységekre is szükséges kitérnie. Ki kell dolgoznia a technológiai berendezések állapotának nyomon követésére és ellenőrzésére szolgáló stratégiát és módszertant, gondoskodnia kell a megfelelő utókövetési intézkedések és az esetlegesen szükséges javító intézkedések megtételéről, meg kell határozni a biztonsági teljesítmény-értékelési eljárások során alkalmazott teljesítménymutatókat.

A belső védelmi terv átdolgozása során az üzemeltetőnek be kell mutatnia a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset következményei csökkentésére rendszeresített felszereléseket, így pl.: az érzékelő/védelmi, illetve az inertizáló rendszereket, valamint a vezetéshez és a döntés-előkészítéshez szükséges infrastruktúrát. Önállóan vagy más üzemeltetőkkel közösen meg kell alakítani, felkészíteni és a megfelelő eszközökkel felszerelni a védekezésben érintett végrehajtó szervezeteket, létrehozni a védekezéshez szükséges üzemi infrastruktúrát.

Másik nagy változás, hogy megjelentek a környezetterheléssel járó súlyos balesetből származó veszélyeztetés elfogadási kritériumai, melynek való megfelelés érdekében a Módr.-ban rögzítettek alapján a biztonsági dokumentációban bizonyítani kell az üzemeltetőnek a szükséges technológiai szabályzók, az anyagi-technikai és személyi feltételek meglétét, valamint az üzemi kárelhárító szervezet felkészültségét.

Biztonsági dokumentáció felülvizsgálata

A már megszokottakon túl a biztonsági dokumentációkat soron kívül felül kell vizsgálni veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset bekövetkezését követően. A belső védelmi terv felülvizsgálatát legalább háromévenként, továbbá a biztonsági jelentés vagy a biztonsági elemzés soros és soron kívüli felülvizsgálata esetén kell elvégezni, mely eljárásban a hatóságnak 30 napos ügyintézési határidő áll a rendelkezésére. Haladéktalanul tájékoztatni kell a hatóságot a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem üzemeltetője nevének, székhelyének, a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem címének, az üzemeltetésért felelős személy – amennyiben különbözik az üzemeltetőtől – nevének, vagy beosztásának megváltozásáról.

Felmentési szabályok

A korábbi felmentési szabályok által biztosított lehetőségeket az Unió illetékes szerve eltörölte és a veszélyes anyagok Irányelv hatálya alól történő kivételét magához kötve meghatározta az új „felmentés” rendszerét. Az üzemeltető bármely veszélyes anyagról, annak egészségi, fizikai és környezeti veszéllyel kapcsolatos tulajdonságainak értékeléséhez készíthet és a BM OKF részére megküldhet egy részletes elemzést, amelyben bemutatja, hogy az a besorolása ellenére nem hordozza magában a súlyos baleset veszélyét. A BM OKF a hozzá érkezett információk alapján tájékoztatja az Európai Bizottságot, aki dönt az adott veszélyes anyag szabályozás hatálya alól történő kivételéről.

Kivonat és lakossági tájékoztatás

Az alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek üzemeltetőinek a felső küszöbértékű üzemek biztonsági jelentéséhez hasonlóan a biztonsági elemzésnek, a lakossági tájékoztató kiadvány elkészítéséhez szükséges kivonatát el kell készíteniük. Az üzemeltetőnek továbbra is lehetősége van a nyilvános biztonsági dokumentáció készítésének mellőzésére, azonban ekkor nyilatkoznia kell arról, hogy a hatóság a védendő adatokat tartalmazó dokumentációt felhasználhassa a nyilvánosság biztosításához. Ez a lehetőség a kivonat esetében is biztosított. A kivonat a nyilvános biztonsági dokumentáció elemeit tartalmazza köznapi megfogalmazásban, közérthető formában.

- A Módr. biztosítja, hogy az üzemeltető által készített, a biztonsági jelentés/elemzés védendő adatokat nem tartalmazó változata és amennyiben készült, a biztonsági jelentés/elemzés kivonata a nyilvánosság számára a hatóság honlapján folyamatosan elérhető legyen, valamint hogy a polgármesternél azok kérésre dokumentált formában megtekinthetők legyenek.
- A jogszabály szerint a nyilvános változat és a kivonat felhasználásával a hatóság a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem által veszélyeztetett település polgármesterének közreműködésével tájékoztató kiadványt készít. A felső küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek esetében a polgármester gondoskodik a kiadvány nyilvánosságra hozataláról, melynek legalább 5 évente történő kiadásával tájékoztatja a veszélyeztetett területen élő lakosságot, a közigazgatási hatóságokat és a szomszédos veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemeket a felső küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemről, a lehetséges veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetekről, üzemzavarokról és az ellenük való védekezés lehetőségeiről.

Településrendezési tervezés, veszélyességi övezet

A SEVESO III. Irányelv előírásainak megfelelően az egyes konkrét esetekben érintett személyek, valamint az érintett hatóságok lehetőséget kapnak a fejlesztések hatásainak vizsgálatára és a véleményük kinyilvánítására.

A hatóság a biztonsági elemzés, biztonsági jelentés alapján, annak feltételek nélküli elfogadását követően jelöli ki külön döntésben a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem körüli veszélyességi övezet határait. Az övezet határait a polgármester köteles figyelembe venni a kijelölt területen történő esetleges fejlesztések során, függetlenül attól, hogy az a településszerkezeti tervben már feltüntetésre került-e.

A veszélyességi övezetben történő fejlesztésekről a fejlesztés engedélyezése előtt a polgármesternek minden esetben kezdeményeznie kell az illetékes népegészségügyi hatóság, környezetvédelmi hatóság, természetvédelmi hatóság, bányahatóság, vízvédelmi hatóság, vízügyi hatóság, továbbá a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem és a fejlesztéssel érintett települési önkormányzat képviselőiből álló bizottság létrehozását. Megszűnt tehát a katasztrófavédelmi hatóság által adható állásfoglalás lehetősége. A polgármesternek biztosítani kell továbbá, hogy a fejlesztéssel kapcsolatos döntés meghozatalakor a bizottsági

állásfoglalást és az érintett nyilvánosság észrevételeit a tervezett fejlesztés kialakításakor kellő mértékben figyelembe vegyék.

Hatósági ellenőrzés, üzemzavarok kivizsgálása

A Seveso III. Irányelv tartalmazza az üzemek hatósági ellenőrzéseire vonatkozó nemzeti, regionális vagy helyi szintű tervek tartalmi követelményeit. Rendelkezik a nem rutinjellegű, azaz a súlyos balesetek és balesetveszélyes helyzetek, a rendkívüli események és a rendelkezések be nem tartására irányuló hatósági ellenőrzések végrehajtásáról, továbbá meghatározza a jelentős mértékű szabálytalanságok megszüntetésének vizsgálatára irányuló utóellenőrzések határidejét.

Változás, meg, hogy a hatóság az alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemeket legalább háromévente egyszer az időszakos hatósági ellenőrzés keretében a biztonsági irányítási rendszerre vagy az irányítási rendszerre, azon belül az üzemeltető által hozott intézkedésekre, jelentésekre és egyéb nyomon követési dokumentumokra is kiterjedően ellenőrzi. A hatósági ellenőrzés során feltárt súlyos hiányosság esetén hat hónapon belül a hatóság utólagos ellenőrzést is köteles tartani. Továbbá a hatóság a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset, üzemzavar körülményeinek kivizsgálása érdekében a tudomásszerzést követően haladéktalanul, de legfeljebb 3 napon belül hatósági ellenőrzést köteles lefolytatni.

Új elem a BM OKF által készítendő, a hatósági ellenőrzésekre vonatkozó éves ellenőrzési terv. A tervben szerepeltetni kell annak területi hatályát, a releváns biztonsági kérdések általános értékelését, a hatósági ellenőrzés hatálya alá vont veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek és a dominóhatásban érintettek körét, a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek és üzemzavarok kivizsgálása érdekében lefolytatott, a társhatóságokkal közösen végzett, valamint az időszakos hatósági ellenőrzések elveit és módszereit.

A hatóság nemzetközi feladatai

A hatóság a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemekről, a küszöbérték alatti üzemekről és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos üzemzavarokról, súlyos balesetokról nyilvántartást vezet.

A BM OKF a nyilvántartásban szereplő adatokról meghatározott időközönként tájékoztatja az Európai Unió illetékes szervét. Tájékoztatja a súlyos balesetek megelőzése és következményeik csökkentése szempontjából műszakilag különösen fontos üzemzavarokról és balesetokról, azok kivizsgálásának eredményeiről, és azon testületekről, melyek más európai uniós tagállam illetékes hatóságai számára lényeges tájékoztatást tudnak adni a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetokról. Új elem, hogy az eddigi három éves jelentési kötelezettség négy éves időszakra nőtt.

További új rendelkezések

A jogszabályváltozás lehetőséget biztosít a küszöbérték alatti, veszélyes anyagok csővezetéken történő szállításának létesítményeinek üzemeltetője részére, hogy évente folytasson le olyan egységes, összevont gyakorlatot, ahol az általa üzemeltetett létesítmények biztonsági dokumentációiban megjelölt szervezetek egészét gyakoroltassa. Ezáltal optimalizálásra került a gyakorlatok végrehajtásának rendje, így az egy üzemeltető irányítása alatt álló több üzem esetében elegendő évente egy gyakorlat lebonyolítása, amennyiben a gyakorlatba minden a védekezésben érintett szervezet bevonásra kerül.

Új elem, hogy az Európai Unió tagállami gyakorlata alapján módosult a konténeres veszélyes áru szállítással foglalkozó logisztikai üzemek szabályozása.

Szintén új kötelezettség, hogy a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek üzemeltetőinek 8 napon belül be kell jelenteniük a veszélyes ipari védelmi ügyintéző alkalmazását vagy megbízását.

Össességében megállapítható, hogy a SEVESO III. Irányelv rendelkezései maradéktalanul átültetésre kerültek a hazai jogrendbe, a Módr. hatályba léptetésével az üzemeltetők terhei nem nőnek, valamint a Módr. alkalmazhatóbbá, átláthatóbbá teszi a hazai szabályozást. E szabályozások garantálják a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzésén, hatásainak csökkentésén keresztül a lakosság és a környezet biztonságát.

Dr. Vass Gyula t. ezds., főosztályvezető

Bali Péter t. őrgy.,

BM OKF, Budapest